המדיניות הגרמנית של ישראל היא ממלכת התוהו ובוהו — ונאצר קוצר את הקציר

הבזיון הגרמני

תרועת־הצהלה הראשונה של העתונות הישראלית על „משבר בן־קאהיר" חלפה במהרה.

במקומה באה „אזהרה" של שמעון פרס בפני חדירת גרמניה המזרחית, „שגם בה גרו הנאצים", למרחב. יועצו של עבד־אל־נאצר, חסניין הייכל, הזהיר את בון ש־נשיא מצריים לא יסכים לבקר בה, אם לא תופסק מייד העזרה הצבאית לישראל. והכתבים הישראליים החלו שולחים כתבות קודרות על כניעת בון לסחטנות הערבית.

אי־אפשר היה עוד להסתיר את הדבר: בהזמינו את ואלטר אול־בריכט לקאהיר השיג עבד־אל־נאצר הישג דראמתי.

עוד לפני חודש, היתה ממשלת ישראל על הסוס. היא ניהלה מערכה נגד הוק ההתיישנות, תבעה את סילוק המדעניים הגרמניים ממצריים, דרשה שילומים ומלוות.

במעשה אחד בלבד השמיט המנהיג ה־מיצרי את הקרקע מתחת לעמדה זו. היוזמה היא עתה בידיו, בון מוכה בתדהמה, ואילו ממשלת ישראל השתתקה ל־חלוטין, ממתינה לתוצאות בפחד גובר.

המיצרי נתן דוגמה של מהלך מדיני נועז, מחושב ומוצלח. משרד־החוץ הישראלי נתן דוגמה של השלים עם העזרה למצריים, כדי לשמור על העזרה לישראל?

כנהוג בישראל, לא נתקבלה שום החלטה — וגם לא היה מי שיחליט. בן־גוריון עוד היה אז ראש־הממשלה, אך איבד זמן רב לפני כן את השליטה על ענייניים. הוא כבר היה עובר בטל. שמעון פרס עשה בשלו, ומשרד־החוץ עשה בשלו. למרבה הצער, היו אלה דבר והיפוכו.

יתכן כי מישהו אף העלה על דעתו שישראל יכולה לתפוס את החבל בשני קצוותיו. דהיינו: היא יכולה להקים צעקה עולמית נגד עבודת המדענים במצריים, ובאותה שעה לשמור על הסיוע הגרמני לישראל.

שום החלטה ממשית לא נתקבלה. כאשר התפוצצה פרשת יוסף בן־גל בשווייץ, לא ידע איש מה לעשות. משם ואילך התגלגל הכל ללא הכנה, ובחוסר־שכל מוחלט.

הממונה על שרותי־הבטחון, שהיה תמיד מקורב למשרד־החוץ, החל במסע־התעמולה ההיסטרי נגד „פיתוח נשק־השמדה מיצרי בידי מדענים גרמניים". עתוני ישראל, ולאחר מכן עתוני העולם, הצטרפו לזעקה.

אותה שעה שהה שמעון פרס בחו"ל. הוא הופתע ונדהם על־ידי ההתפתחות. כי המסע פגע בדיוק באותם החוגים ה־בחשיבות הסיוע הגרמני, ושישראל יכולה להתקיים היטב בלעדיו.

העניין הגרמני מילא תפקיד חשוב בהפיכת־החצר, שהביאה ל־סילוק בן־גוריון מן השלטון.

כך נשאר הכל כפי שהיה. משרד־החוץ, והממשלה כולה, המשיכו במסע (מצומצם יותר) נגד המדענים במצריים. אותה שעה תמכה הממשלה גם בקו של פרס, לשמירה על הסיוע הגרמני לישראל.

בינתיים עלתה בעיית חוק ההתיישנות של פשעי־הנאצים. שוב נחלצה ממשלת ישראל למלחמה, ויהדות העולם כולו גוייסה למיבצע גדול נגד ההתיישנות. מיבצע זה הזיק מאד לגרמניה, חיזק בעולם את ההרגשה כי גרמניה המערבית לא טיהרה את עצמה מן הכתם הנאצי.

כך נוצר מצב אבסורדי. כי הדוגלים העיקריים בחוק ההתיישנות הם החוגים הקשורים בשמעון פרס — הימין הקיצוני, החולש על מערכת־הבטחון הגרמנית.

שטראוס יצא בשצף־קצף נגד התובעים את ביטול ההתיישנות. כי הנאצים, שיהיו הקורבנות של ביטול ההתיישנות, הם בוחריו של שטראוס, וחבריהם־לנשק לשעבר של אלופי הצבא החדש.

הקשר ההגיוני בין המדענים במצריים ובין חוק ההתיישנות מופגן על־ידי הבטאון הניאו־נאצי נאציונל־צייטונג, שהוא שבועון־החדשות השני בגודל תפוצתו בגרמניה. עתון אנטי־שמי זה, המתקיף את ישראל בכל גליון, מתנגד לשילומים, מוקיע את ממשלת בון על „כניעתה לסחיטת הציונים", משרת את הליגה הערבית ו־משמש כלי־ביטוי למדענים בקאהיר. הוא גם הבטאון העומד בראש המאבק למען חנינה כללית לפשעי־הנאצים.

כך השתרר תוהו־ובוהו במדיניות הישראלית. משרד־החוץ לוחם ברחבי העולם נגד ההתיישנות ונגד המדענים. פרס רוצה בהמשך הסיוע ומחניף לימין הגרמני. אשכול תומך בשני הקווים הסותרים גם יחד.

נאצר הופך את השולחן

ה היה המצב עד החודש האחרון. הממשלה הגרמנית נהגה אף היא בחוסר־החלטה, ורצתה לתפוס את המרובה.

מצד אחד נכנעה במיקצת ללחץ הישראלי בעניין המדענים, החלה מוציאה את המפורסמים שבינהם מקאהיר. תוך כדי כך הוכיחה כי צדקו הטוענים שהמדענים כפופים להשפעתה. כי ברגע שהחליטה ל־החזירם, הצליחה בכך — למרות שטענה במשך שנים כי המדענים כופרים במרותה, וכי אין לה השפעה עליהם. אותה שעה שקלה גם אפשרות של דחיית ההתיישנות.

בשני העניינים נתקלה באופוזיציה חזקה בגרמניה עצמה. לצד הנאצים־לשעבר והנאצים־למחצה התייצב הימין המסורתי, ואילי־ההון אדירי־ההשפעה, המעוניינים בשווקים הערביים.

לודביג ארהארד, שהוא איש אילי־ההון, לא יכול היה על כן לקבל את הדרישות הישראליות במלואן או בעיקרן, גם אילו רצה בכך.

בינתיים צצו בבון הצעות שונות ומשונות של פשרה. למשל: להגביר את הסיוע השקט לישראל, תוך פיוס מצריים באמצעות מענקים כספיים. או: לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל, אך להפסיק את הסיוע. או: לדחות את ההתיישנות, תוך התעלמות משאר תביעות ישראל.

השחקן הגרמני ביקש לברור את הקלף הזול ביותר, ולשימו על השולחן. ואז בא עבד־אל־נאצר, והפך את השולחן כולו.

ברגע שהזמין את אולבריכט, הוא נתן נשק עצום בידי הכוחות האנטי־ישראליים בגרמניה. כי אי־ההכרה בגרמניה המזרחית היא עדיין המטרה מס' 1 של בון (ראה בעולם), והיא חשובה בעיניה עד לאין ערוך יותר מכל שאר השיקולים.

(המשך בעמוד 24)

ביקורת כללית תחת הכותרת „סיוע צבאי לישראל, טילים לנאצר — תבוסת המדיניות הגרמנית במזרח הקרוב" מפרסם השבועון שטרן כתבה של כמה עמודים. בתמונה, חיילות צה"ל מנקות רובים מדגם גרמני.

Auschwitz-Häftling B 11692: So schüren wir den Haß

National Zeitung

UND SOLDATEN-ZEITUNG

General Lüdecke: Bundeswehr - ein Himmelfahrtskommando? /

Wer erpreßt Bonn - Israel oder Ägypten?

Der Wahnwitz der deutschen Israel-Politik

Die Hintergründe von Ulbrichts Einladung nach Kairo

VON DR. GERHARD FREY

אנדרלמוסיה, בילבול מחשבתי ו־חוסר כוח־גברא.

חבל בשני הקצוות

אנדרלמוסיה זו היא המשך ישיר של התוהו־ובוהו שהשתרר במדיניות הגרמנית של ישראל לפני שנתיים, ערב התפוצצות פרשת־המדענים.

המצב היה אז כלהלן:

● המדענים הגרמניים פעלו בפיתוח טילים ומטוסי־קרב במצריים. לא יכול היה להיות ספק שפעלו בהשראת חוגים מסויימים במשרד־הבטחון הגרמני, שראו בכך שדה־מיבחן לפיתוח נשק גרמני.

● גרמניה נתנה סיוע מסויים לישראל.

מובן ששני המיבצעים הגרמניים היו מתואמים היטב, אם כי יתכן שהממשלה הגרמנית הרישמית כולה לא ידעה על כך. יש לכך תקדימים מאלפים בהיסטוריה הגרמנית שבין שתי מלחמות־העולם.

אילו היתה קיימת בישראל מנהיגות מדינית אמיתית, היתה מתכנסת באחד הימים ומחליטה: מה חשוב יותר? העזרה הגרמנית למצריים או לישראל?

האם לוותר על העזרה לישראל, כדי להפסיק את העזרה למצריים — או ל־אחראים לסיוע לישראל. אלה החוגים ש־שמעון פרס חשב את עצמו למקורבם: הריאקציה המיליטריסטית הגרמנית, שמצאה לה מיקלט במשרד־הבטחון של בון, בהנהגת פראנץ־יוזף שטראוס.

פרס אץ חזרה לישראל, עשה סקנדאל אצל בן־גוריון, שלא ידע מאומה. כתוצאה מכך פוטר הממונה.

הקו שנתקבל, למעשה: הסיוע הגרמני לישראל חשוב יותר מעבודת המדענים במצריים. כדאי לשתוק על נושא ב', כדי לשמור על נושא א'.

פושעים וידידי ישראל

הכרעה זו לא היתה ברורה וחד־משמעית, כי איש לא העז להשמיע אותה בפומבי, להסביר אותה בגלוי ל־דעת־הקהל האנטי־גרמנית בישראל. בכנסת וברחוב העמידה קבוצת בן־גוריון פנים כאילו היא ממשיכה ללחום בגרמניה.

ממילא לא החזיקה הכרעה זו מעמד.

פרס הלך בדרכו שלו. הוא הזמין ל־ארץ את שטראוס, כדי לפייס את אנשי־הימין וצמרת־הבטחון בגרמניה. אולם גם מתנגדי הקו שלו לא טמנו את ידם ב־צלחת. הם טענו שפרס מפריז בהרבה

תעמולה נאצית השבועון הגרמני הנפוץ נאציונל צייטונג („עתון לאומי") תומך במצריים. הכותרת: „מי מפעיל סחטנות כלפי בון — ישראל או מצריים? — הטירוף של המדיניות הישראלית של גרמניה." בתמונות: נאצר ואשכול.